Eduskunta 3.4.2022

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

YKSITYISYYDEN SUOJASTA TYÖELÄMÄSSÄ ANNETUN LAIN MUUTTAMINEN (HE 35/2022 vp)

Hallitus esittää, että yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain 4 §:ää muutetaan. Työntekijän suostumusta henkilötietojen keräämiseen muualta kuin häneltä itseltään ei tarvittaisi, kun työnantaja kerää tietoja lakisääteisten oikeuksiensa tai velvollisuuksiensa toteuttamiseksi, tai kun asiasta säädetään laissa erikseen. Sääntely koskisi työsuhteen aikana tapahtuvaa henkilötietojen käsittelyä.

EK katsoo, että lakiehdotusta ei tule toteuttaa. Laista on päinvastoin poistettava nykyinenkin sääntely siitä, millä ehdoilla työnantaja voi hankkia henkilötietoja eri lähteistä. EU:n tietosuoja-asetukseen (GDPR) ei sisälly vastaavaa sääntelyä, eikä sellaista ole tietääksemme pidetty tarpeellisena missään muussakaan EU-maassa.

Suomen lainsäädäntö tulisi siis poikkeamaan kaikkien muiden EU-maiden lainsäädännöstä.

Tietosuoja-asetuksella pyrittiin harmonisoimaan henkilötietojen käsittely EU-alueella. Asetuksella tavoitellaan henkilötietojen vapaata liikkuvuutta unionissa. Kansalliset poikkeukset häiritsevät liikkuvuutta ja yritysten toimintaa Suomen ja muun Euroopan välillä. Tämä voi vaikuttaa myös työllisyyteemme.

Tavoitteena on oltava, että Suomessa sovelletaan samoja sääntöjä kuin muuallakin Euroopassa ilman omia poikkeuksia.

Työntekijästä kerättävien henkilötietojen pitää aina olla työsuhteen kannalta tarpeellisia. Tärkeä periaate sisältyy sekä GDPR:ään että Suomen lainsäädäntöön. Lisäksi työnantajan on informoitava työntekijöitä henkilötietojen käsittelystä.

Työnantaja ei saa siis nytkään kerätä työntekijöiden henkilötietoja ilman, että he tietävät mitä tietoja heistä kerätään ja mistä niitä kerätään. Lisäsääntelylle ei ole minkäänlaista tarvetta eikä perusteita.

Esitystä valmisteltiin runsaat kaksi vuotta. Sinä aikana ei kyetty osoittamaan käytännön esimerkkejä asiattomasta henkilötietojen keruusta työpaikoilla, koska niitä ei yksinkertaisesti ole. Hallituksen esityskään ei perustu henkilötietojen käsittelyssä havaittuihin ongelmiin vaan eduskunnan ponteen.

Lainsäätäjällä on lupa toimia vain, kun käsillä on niin merkittävä yhteiskunnallinen ongelma, että sitä ei voi ratkaista muutoin kuin lakia muuttamalla. Tämä vaatimus ei tässä asiassa selvästikään täyty.

Jos lakiesitys kannastamme huolimatta etenee eduskunnassa, on varmistettava, että yritystoiminnan kannalta perusteltu henkilötietojen käsittely voi jatkua vähintäänkin nykykäytännön mukaisesti. Poikkeamat GDPR:stä ja tarpeellisen tietojenkeruun rajoittaminen haittaavat yritystoimintaa ja työpaikkojen luomista Suomessa.

Kunnioittavasti

Mikko Nyyssölä, lainopillinen asiamies

ELINKEINOELÄMÄN KESKUSLIITTO